

Vinduer, Døre og Lister.

Godt og billigt Arbejde.

Hugo Øster's Maskinsnedkeri,
Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

kann frá, hvat ið har fyrr hevur haft innivist.

Skansin — Havnar skansi — er bygdur í okkara stórtíð, sum tað sigst, fyrri at verja høvuðsstaðin móti ráns- og friðakroppum. Magnus Heinasonar sterki skansi hevur ikki minst verið árendur av oyðandi, lenjandi og týnandi álópum — og stendur í dag ikki sum eitt søguligt minni, har fólk kann spáka út og inn og fáa frágreiðing um, hvussu har hevur verið fyrr. Nei, nei, tað sær út sum tað her er og verður gjørt alt, ið gerast kann fyrri, at eisini Havnar skansi skal fáa so litlitan týðning sum fornaldarminni, sum gerst.

Tað sum í Havn er hent viðvíkjandi týnan av fornaldarminum, bera ikki bert Havnamenn skyldina fyrri, men allar Føroyar gjøgnum sínar umbodsmenn á Føroya Løgtingi.

Í Havn hevur Løgtingið verið saman í minsta lagið einaferð um árið, og her hava lögtingsmenn latið um seg gingið, at okkara fornaldarminnir verða burturtýnd, og tað soleiðis at einki sindur sást eftir av tí.

Tað var undir einum amtmanni harra Rytter, at skjótul var settur á at gera reiðuliga enda á teim fornaldarminum, ið goymd vóru í Havnar skansa. Tá var oman av skrætt skansahúsinum, og bygt omaná aftur ein heilt margháttlig reising av víði, við eini heldur loynari yvirtrom við gumpi á báðum endum. So var henda reisingin smírd hvít, meðan hitt niðara framvegis stóð svart. Har kom at standa eitt hús, ið als einki hevði til felags við hin søguliga byggingin, ið har hevur staðið. — Kanónirnar, ið nú eru, eru ikki tær sum verið hava, tær eru umskiftar við aðrar, ið einki søguligt vírdi eiga. Tær núverandi gomlu kanónirnar hava tí ongan søguligan týðning.

Í Havn var hildin aktión yvir kórður og slóðar, heróðsalar og rifflur o. a., ið nýtt varð í politikkorpsinum. Alt fór fyrri lítið og einki á hesari aktión. Eisini hetta skuldi fyrirbeinast, eins og gjørt var við tey vápn og klæði, ið »jagarnir» brúktu í teirra tíð, og frá soldáttartíðini er einki eftir at vísa á. Soleiðis hevur verið fyrirbeint alt tað, sum menn, ið vóru sintir til at skriva eina sanna Føroyasögu, kundu stýða seg til. Vitin er síðani komin, og tá var skyldarhúsið burturkoyrt. Vitin hevði kunnað fingið pláss kortini, um hann ikki var settur á skansanum. So hevur eitt verið fyrirbeint fyrri og annað eftir.

Sexáringurin, sum var millum tær fastastu sjónir, ið berast kundi fyrri mannaeygu, táð hann streyk út eftir vanni fullmannaður, eisini hann er av teim ráðandi her á landi fyrirbeindur, ið hvussu er, er hann gjørdur vírisleysur hvatið tí søguliga viðvíkur. Hann var á núverandi amtmanni seldur fyrri 20 kr., sigst. Tann stórtíð, tann seinasti av teim søguliga stórbátum okkara, eisini hann er farin av ænsunnarloysi, ja kanska gáloynsi, ella kulda fyrri teim fornminnum, sum Havnin einaferð átti so nógv.

Óg nú letur til at sjálvur skansin ikki kann vera skónaður. Undir havnavekshyggingini eru byggharrarnir so næskir og nergongdir og ágrýtnir eftir tí

gróti, ið skansin stendur á, at tað ikki er at ívast í, at skansin verður brekaður av tí. Rivurnar eftir sprengingini ganga langt niðan, og aftaná frostveður kann knappliga stórt brek koma á; og um ikki tað skuldi verið, so kenna vit tíðartonnina so væl og vita hvat hon er ment at beina fyrri.

Vit spyrja tí, er ikki ímillum núlívandi Føroyingar so mikil ænsur fyrri okkara fornaldarminum, at hetta ikki verður átalad, og hví kunnu byggharrarnir ikki taka grót aðrastaðni enn beint undir skansanum, táð nógv grót er norðanfyrri? og um tað skuldi verið óviltið, so trýtur ikki av góðum gróti í vaktarhúsbrekkuni, ið nú ikki er ring at koma í samband við.

Henda okkara grein er framkomin sum ávaring, um at stóða við tí óskili fram hevur farið, okkara fornaldarminum viðvíkjandi, og eiga Føroyingar her at vera ænsur, tí samstundis sum okkara fornaldarminnir týnast, so týnast vit eisini sum tað serstaka fólk, vit eru.

Tveir Havnamenn.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Statsgaranti for Banklaan.

Finansudvalget har for sit Vedkommende givet Tilslutning til en Indstilling fra Finansministeren om Statsgaranti for Laan i Færø Bank i den Udstrækning, som det maatte være påkrævet til Udrustning af færøske Fiskerifartøjer til Deltagelse i Foraarsfiskeriet i Aar. Den fornødne Lovhjemmel vil blive søgt paa Tillægsbevillingsloven.

Færo-Filmen.

Den saa meget omtalte og roste Færo-Film, der er optaget af Filmsfotograf Leo Hansen, forevises af denne Søndag d. 17. ds. i *Havnar Bio*, og hilstes med Jubel af den store Forsamling.

Vi skal ikke her komme nærmere ind paa at omtale Billederne, da der ikke denne Gang er Plads, og det maa derfor vente til næste Nr. Men i Korthed skal vi dog sige, at denne Optagelse af Partier paa Færøerne af en Fremmed, danner en smuk Undtagelse fra Reglen, idet der her særlig har været anlagt paa at tage de smukkeste og mest storslaaede Partier, som vore Øer er saa rige paa. Ved at gøre Sammenligninger med, hvad andre Tilrædsninger diskur med af Fotografier fra Færøerne, som de har taget under deres Ophold her, vil man straks være klar over Forskellen. Derfor bør ingen undlade at se Færo-Filmen, for her er for en Gang Skyld noget, der viser Færøerne som de i Virkeligheden er.

„Fastelavnslejer“.

Hr. Redaktør!

Tillad mig i Anledning af en Notits i »Dammal« med denne Overskrift, at fremsætte mit Syn paa Fastelavnslejer, der ikke bør indbefattes i Begrebet »Lejere«. Siden afdøde Børneven, R. C. Efferøse, paa Grund af sit svage Helbred sluttede med at afholde Smaabørnedans i sin Sal ude paa Reyngøta, tog Djone Isaksen, der ogsaa var en stor Børneven, sig af de Unge og lod dem faa Lov til at danse i Afholdsföreningens, Sal Fastelavns Tirsdag — mod en ringe Entré

— indtil de Voksne mødte til Dans ved 9-Tiden om Aftenen. Det kunde være helt interessant at være Øjenvitne til denne Børnedans, for Djone Isaksen var gerne selv med midt i Børneflokket, tilmed andre der ogsaa deltog for at gøre Dansen saa naturlig som muligt.

Sidste Fastelavns Tirsdag var der atter Børnedans i Afholdssalen, men denne Dans tjener desværre Thorshavns By til liden Ære. Der var slet ingen nogen helst Trin benyttede af Børnene, at syngte en Vise var de vanskeligt i Stand til, kun nogle Vers af en eller anden Vise eller Omkvædet af et eller andet Kvad. Hele Børnedansen som Helhed gav Indtryk af at blive fremført af Børn, der aldrig har set en færøsk Dans. Støj og Skraal var det hele og aldrig nogen ordentlig »Ring«.

Var det ikke en Opgave for Lærerne ved Thorshavns Skole, til i Frikvarteret at »saa en Ring« med Børnene for at undervise dem i vor gamle, traditionelle Dans, og samtidig opmuntre Børnene med en Vise af og til. Jeg tror ikke at Børnene tog nogen Skade heraf, hvorimod en saadan Opvisning af færøsk Dans, som forleden i Afholdshuset ikke virker til det gode.

Spids.

„Tjaldur“ forsinkes.

»Tjaldur«, der afgik fra København i Fredags er blevet standset af de mægtige Iskruninger i Sundet, hvor den fik Skruen beskadiget saa meget, at den maatte ly til Helsingør, hvor Skaden blev udbedret. Søndag Middag afsejlede »Tjaldur« paany og da der foreligger Melding om at Skibet har passeret Skagen, er det altsaa udenfor al Is-Fare og kan ventes hertil Onsdag Eftermiddag.

Tað er at ræðast.

Er ein fongdur við krým í hesum dogum, vilja fólk skjótt halda, at tað er hin spanska, ið er á ferð. Ein skal, eftir tí ið kunngjørt er, halda seg burtur frá fólk sum hosta ella njósa. Men tað er ikki gott at doma um, hvør ið hostar og hvør ið njósar, fyrr enn ein situr »mitt í tí«.

Hesi bæði á omanfyrirstandandi mynd, sita ikki »mitt í tí«, men hava haraftur imóti njósarin beint ímillum sín. At henda njósarin kemur teimum heldur illa við, sæst týðuliga á myndini.

Parlamentsvalget i England.

Valget finder Sted til Sommeren, og Arbejderpartiet har de største Chancer for en triumfal Valgsejr. En Arbejderregering med Arthur Henderson som Premierminister.

(Fra vor Korrespondent).

London, 12.—2.—29.

Det engelske Parlamentsvalg skal finde Sted til Foraaret. Nogle mener i April—Maj. Men det sandsynligste er sikkert, at vi faar dem i Juni—Juli, efter Høsten og før Kornhøsten.

For Hasten spiller ogsaa en Rolle paa den anden Side af Nordøen.

Den sidste Parlamentsvalg var naturligvis i høj Grad blive præget af de forestaaende Valg. Arbejderpartiets Opposition vil blive skarp. Og der er Grunde nok herfor. Thi sjældent har man vel set en Regering ved Udløbet af en Valgperiode sidde i et større Fallthit, end det, der omgiver den Baldwin-Chamberlain'ske i Dag.

Og for saa vidt har Arbejderpartiet let Spil. Thi efter snart 4 Aars konservativt Regimente er de sociale Forhold værre end nogen Sinde. Paa alle Omraader har Regeringen givet blankt op. Kun et Omraade har man kælet for: Rustningerne og Rustningsudgifterne har haft Regeringens fulde Bevaagenhed.

Her er vi ved et af de centrale Punkter i engelsk Politik. — England anvender i dette Øjeblik 1,500,000,000 Str., altsaa 1 Milliard 500 Millioner Pond Sterling om Aaret til sit Militærvesen. Det giver i danske Kroner ca. 18 Gange saa meget, eller 27,000,000,000 danske Kroner, hvilket vil sige 27 Milliarder Kroner.

Uden at gaa i Detailler vil enhver kunne forstaa, at denne Udgift er Nøgen til hele den sociale Nød, der hersker i England. De frygtelige Skatter trykker Folket i Kne. Men Folket har ikke den Tilfredsstillelse, at det faar sociale og humane Foranstaltninger for Pengene; kun Krigsmaskineri.

Arbejderpartiet lægger derfor hele sin Fremtidspolitik an paa at tage et Kværløst tag med den engelske Militarisme. Man vil, ved at frigøre de kolossale Summer, som Militærvesenet nu sluger, mulliggøre

baade Skattelettelser og Gennemførelsen af sociale Opgaver, Igangsættelse af Arbejder osv. osv.

Lykkes det Arbejderpartiet ved de forestaaende Valg at opnaa et selvstændigt Flertal — og dette er tænkeligt, men ikke just sandsynligt — vil Verden blive tvunget til at bekende Kulen med Hensyn til baade Krig og Fred og Afrustning og Sandheden og Ærligheden i Staternes Tilslutning til Folkernes Forbund og dets pacifistiske Grundlov.

Hvor alvorligt det engelske Arbejderparti opfatter denne Del af sine kommende alvorlige Opgaver, vil man forstaa, naar man erfarer, at man i den Anledning vil forestage en ret opsigtsvækkende Omgruppering i den kommende nye Arbejderregering.

Det var jo i alle Kredse almindelig ventet, at Mac Donald igen vilde komme til at staa i Spidsen for denne nye Premierminister. Men Jeg erfarer, at der er Overvejelser i Gang, der antagelig vil resultere i, at Arthur Henderson bliver den nye Regerings Chef. Forklaringen for denne Ombytning er ikke noget Mistillidsvotum til Mac Donald. Denne har selv foreslaaet en Ordning, der ikke overlæsser ham for meget, da hans Helbred jo ikke er det bedste, og da han netop mener, at Freds- og Afrustningsarbejdet for ham som Udenrigsminister vil give ham nok at gøre.

Og vil det virkelig lykkes Mac Donald herigennem at frigøre Milliarder af engelske Pond, saa vil det være noget, før England igen skal skifte Regering.

I de kommende Maaneder vil Luften i England — som man kan forstaa — være ladet med politisk Spænding. Og hele Verden vil følge Begivenhederne. Thi lykkes det ikke i den Tid, der kommer, vore engelske Partifæller at lægge et solidt Grundlag til en triumfal Valgsejr, saa vil det betyde en Katastrofe for hele Verden, Rustningskap-

lets Genoptagelse, Folkeforbundets langsomme Død og den europæiske Civilisations Undergang.

B.

„Vvir um áanna eftir vatni!“

Tað mundi tykja mongum lesara av »Dimmalætting«, hesum stóra og víða lisnað blað, lógið, tá teir 9. februar í ár lósu fylgjandi margháttiga petti undir hini kendu felagsvirkriktini: »Herhjemme fra«.

»Det nye Testamente paa Færøsk. I Ringkøbing Amts Dagblad for 29. f. M. skrives: Provst Dahl, Thorshavn, som i nogle Aar har beskæftiget sig med Oversættelse af Bibelen, og hvis Arbejde er blevet trykt og udgivet efterhaanden, har i disse Dage udsendt Apostlenes Gerninger.

Naar derefter Johannes' Aabenbaring, som Provsten nu er ved at oversætte, bliver færdig, vil det nye Testamente i sin Helhed foreligge paa Færøsk«.

At eitt føroyskt blað, sum m. a. hevur tikið sær tað til endamáls at vera boðberi Føroyafólks í Danmark, rættleðir tey tífóndi sum koma eitt sindur skeivt fyrri í donskum blóðum ella visur sínum lesarum á, hvat donsk blóð skriva um Føroyar og Føroyingar, er sjálvsagt; men at eitt tilfikt blað ikki ber sínum lesarum innanoyggjatiðindi, sum eiga at vera hvojum lesandi Føroying kunnug, fyrr enn tað tekur tey upp úr donskum blóðum, er sera margháttligt.

Tað er ollum lesandi Føroyingum kunnugt, at »Dimmalætting« hevur verið deyv sum putturin og tigandi sum gróvin um øll tey týðningarmiklu framtig, sum føroyskt mál hevur gjørt innanfyri kirkjugáttina hesi síðstu 10 árin við Jákup Dahl prósti sum oddamanni, eins og í onnur heldur ikki hevur greitt tær mongu bókur, smærri og størri, sum sami maður hevur skrivað og givið út um kirkjulig og kristulig evnir. Hvi so ikki framvegis vera deyv sum putturin og tigandi sum gróvin? Hvi nú koma sum ketta upp úr hoddatrøð við almannakunnugum innanoyggjatiðindum burtur úr donskum blóðum? Er hetta ikki at fara yvir um áanna eftir vatni, og hvat býr undir?

Tað hevur allar dagar verið nakað láturligur við tann atburð, sum fólk eyðkennir úr orðatakinum, »at fara yvir um áanna eftir vatni«, og slíkur láturligur atburður, kemur annað hvørt av gáloyni ella av tí, at maður, sum leingi hevur roynt at fjóna og vanvirda eitt ella annað, snøggliga verður varur við, at tað hann royndi at kova við tógn síni, tó fær góðan vøkstur og fagran blóma, og at hann nú bert ger sær fyrri skommum við at láta sum einki.

At venda bráðliga og opinberliga við krevir dirvi; men tá dirvi er ein dygd, sum »Dimmalætting« ikki vil vísa í hesum føri, ræðum um hjá henni at fara ljóðliga av stað, og ganga langar umvegir; stutt og greitt at gera tað, sum eykent er við orðatakinum: »At fara yvir um áanna eftir vatni«, fyrri so endiliga at standa sum viðhaldsmaður av tí, sum hon áður fjónaði ella royndi at tija shel. Hetta er eingin ókendur atburður; ja hann er enn tó rætt vanlígur í mongum av lívins viðurskiftum; men tað umber seg ikki, at hann altíð verður meira ella minni láturligur.